

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการวิเคราะห์อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายการในงบกำไรขาดทุนของผู้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินการจัดเก็บภาษี ตลอดจนเป็นข้อมูลการวิเคราะห์ภาระภาษีของธุรกิจแต่ละประเภท โดยจัดเก็บข้อมูลจากบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีบริษัทที่ยังคงดำเนินการอยู่ จำนวน 6,817 ราย และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ยังดำเนินการอยู่ จำนวน 4,509 ราย แบ่งออกเป็น 158 ประเภทธุรกิจ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มประเภทธุรกิจที่มีจำนวนบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสูงสุด 10 ประเภทธุรกิจ ประเภทธุรกิจละ 30 ราย แบ่งเป็นบริษัท จำนวน 15 ราย และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จำนวน 15 ราย โดยทำการสุ่มตัวอย่างบริษัท และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลแบบ Systematic sampling และเก็บข้อมูลจากงบกำไรขาดทุนที่ทำการเผยแพร่โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในเว็บไซต์บนระบบอินเทอร์เน็ต

ผลการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากิจการที่มีขนาดทุนจดทะเบียนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ล้านบาท มีจำนวนร้อยละ 76.00 ส่วนทุนจดทะเบียนที่มากกว่า 5 ล้านบาท มีจำนวนร้อยละ 24.00 กิจการที่มีการดำเนินงานครบทั้ง 3 ปี คือในปี 2544 - 2546 มีจำนวนร้อยละ 78.00 ส่วนกิจการที่มีการดำเนินงานไม่ครบทั้ง 3 ปี มีจำนวนร้อยละ 22.00 จำนวนรายของกิจการที่มีผลกำไรสุทธิ มีจำนวนเท่ากับกิจการที่มีผลขาดทุนสุทธิ เป็นจำนวนร้อยละ 50.00 ในปี 2544-2546 มีจำนวนรายที่ไม่มีภาษีที่ต้องชำระ 388 ราย และจำนวนรายที่มีภาษีที่ต้องชำระ จำนวน 512 ราย จากการวิเคราะห์อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลกับรายการในงบกำไรขาดทุนพบว่าประเภทธุรกิจที่มีค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายสูงสุด คือกิจการอสังหาริมทรัพย์ จำนวนภาษีเงินได้เฉลี่ยต่อราย จำนวน 539,868.10 บาท รองลงมาคือ ธุรกิจก่อสร้าง จำนวนภาษีเงินได้เฉลี่ยต่อราย จำนวน 284,702.83 บาท และอัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้สูงที่สุด คือ กิจการอสังหาริมทรัพย์ เท่ากับร้อยละ 2.93 รองลงมาได้แก่ ธุรกิจนายหน้า ร้อยละ 1.45

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้เฉลี่ยของแต่ละประเภทธุรกิจ พบว่า ประเภทธุรกิจที่มีอัตราส่วนค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้เฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจนายหน้า และธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้า ส่วนอัตราส่วนค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้เฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ธุรกิจค่าน้ำมัน

ในส่วนของบริษัทจำกัด พบว่า ธุรกิจที่มีค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้เฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจนายหน้า รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้าง และธุรกิจนำเข้า ส่วนค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้เฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ธุรกิจค่าน้ำมัน

ส่วนกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล พบว่า ธุรกิจที่มีค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้เฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจค้าอสังหาริมทรัพย์ รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจนายหน้า และธุรกิจค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า ส่วนค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อรายได้เฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ธุรกิจค่าน้ำมัน

The objective of this independent study was to assess the ratio analysis between corporate income tax and items in profit and loss statements of tax payers in Chiang Mai Province, to be used in estimating tax collection and for tax analysis for different types of business. The information was collected from the financial statements of the limited companies and partnerships, registered at Business Development, Chiang Mai Office, with 6,817 running limited companies and 4,509 partnerships, divided into 158 types of business. From this group, the top 10 with the maximum number of businesses were selected, 30 for each type of business. In each group of 30, 15 were limited companies and 15 were partnerships. The samples were systematically selected and the data was collected from profit and lost statements which had been publicized by Department of Business Development on the Internet.

The data showed that businesses with up to 5 million baht of registered capital accounted to 76 percent. Businesses with 5 million baht or more of registered capital accounted for 24 percent. Businesses which had run for 3 years, since 2001 – 2003, accounted for 78 percent while those which had run less than 3 years accounted for 22 percent. The number of businesses which had net profit was equal to that of businesses which that net loss, which was 50/50 percent. Since 2001 – 2003, 388 limited companies and partnerships did not pay tax while 512 were required to pay tax. From analyzing the ratio of corporate income tax and the items in the profit and loss statements, it was found that the business which paid the most corporate income tax was real estate business, with the average tax of 539,868.10 baht. The business with the second most corporate income tax was construction business, with the average tax of 284,702.83 baht. The highest corporate income tax per income was real estate business, which accounted for 2.93 percent and the second was broker business, which accounted for 1.45 percent.

From the ratio analysis between corporate income tax and corporate profit, it was found that the businesses which paid the highest corporate income tax were real estate business, broker business, and electronic business, respectively. On the other hand, the business which paid the lowest income tax was gasoline business.

For limited companies, the businesses which paid the highest corporate income tax per income were broker business, construction material business, and tour business. The business with the lowest tax was gasoline business.

For limited companies and partnerships, the businesses which paid the highest corporate income tax per income were real estate business, broker business, and electronic business, respectively. The business with the lowest tax was gasoline business.